

Odbor za vanjske poslove

2023/2086(INI)

20.9.2023

MIŠLJENJE

Odbora za vanjske poslove

upućeno Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

o aktualnim pregovorima o sporazumu o statusu o operativnim aktivnostima koje Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) provodi u Senegalu
(2023/2086(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jan-Christoph Oetjen

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. prima na znanje pregovore između EU-a i Senegala o sklapanju sporazuma o statusu kojim se predviđa raspoređivanje Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu (Frontex) u Senegal; napominje da senegalska vlada oklijeva potpisati sporazum o statusu; napominje da se sporazum o statusu može sklopiti samo pod uvjetom da se njime strogo poštuje zaštita ljudskih prava i osobnih podataka, načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, zabrana proizvoljnog pritvaranja i zabrana mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kazne, među ostalim i tijekom operacija, kako je utvrđeno u članku 73. stavku 2. Uredbe (EU) 2019/1896¹; ustraje na uključivanju jasne klauzule o ljudskim pravima i jamstva odgovornosti u Senegalu te da Frontex izvještava o kršenjima ljudskih prava u vezi sa svim svojim aktivnostima povezanim s migracijama i azilom u Senegal;
2. traži uključivanje odgovarajućeg mehanizma za praćenje ljudskih prava u okviru Frontexovih aktivnosti za sve misije Frontexa tako što će se Frontexovi promatrači za temeljna prava rasporediti u treće zemlje i što će se donijeti jasne obveze u pogledu transparentnosti i razmjene informacija o aktivnostima Frontexa;
3. poziva Komisiju da provede temeljitu i neovisnu procjenu stanja ljudskih prava u Senegal u pogledu postupanja s migrantima i izbjeglicama te relevantnih područja obuhvaćenih sporazumom o statusu prije zaključenja pregovora sa Senegalom kako bi se mogao u potpunosti razmotriti učinak potencijalne suradnje i pregovarati o potrebnim zaštitnim mjerama;
4. ističe da bi se pokretanjem operativnih aktivnosti Frontexa u okviru sporazuma o statusu trebala u potpunosti poštovati, promicati i jačati ljudska prava i vrijednosti EU-a, među ostalim u pogledu zaštite osobnih podataka, načela zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, zabrane proizvoljnog pritvaranja i zabrane mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja; smatra da bi svaki sporazum o statusu kojim se predviđaju operacije Frontexa u trećim zemljama trebao uključiti taj aspekt;
5. smatra da je nužno da se osoblje Frontexa kojemu je odobren imunitet za aktivnosti u Senegal i dalje poziva na odgovornost u skladu s pravom EU-a ili države članice; poziva izvršnog direktora da donese smjernice o obveznom ukidanju imuniteta raspoređenog osoblja u kojima će se navesti način obrade zahtjeva tijela vlasti trećih zemalja te će se uvesti snažna uloga službenika za temeljna prava; smatra da osoblje Frontexa ne bi trebalo samo izbjegavati sudionništvo u kršenju ljudskih prava od strane senegalskih sigurnosnih snaga, već bi trebalo aktivno osuđivati takve postupke; traži uspostavu jasnog, brzog i učinkovitog mehanizma kako bi se osiguralo preuzimanje odgovornosti osoblja Frontexa u njihovoj matičnoj zemlji;
6. traži da se osoblju Frontexa raspoređenom u Senegal i senegalskim službenicima

¹ Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624 (SL L 295, 14.11.2019., str. 1).

graničnog nadzora pruže jasne smjernice, pripremljene uz savjetovanje sa stručnjacima i organizacijama civilnog društva, te da im se omogući osposobljavanje o stanju ljudskih prava u regiji i Senegal u pravnom okviru u kojem djeluju, koji uključuje međunarodne zakone te zakone i standarde o humanitarnom pravu;

7. traži od EU-a da pomogne senegalskim vlastima u jačanju njihovih kapaciteta za osposobljavanje i obrazovanje senegalskih državnih službenika zaduženih za obradu zahtjeva za azil i rješavanje pritužbi tražitelja azila;
8. traži dosljedno, redovito i transparentno izvješćivanje o aktivnostima Frontexa u Senegal u okviru bilo kojeg potencijalnog sporazuma o statusu, s naglaskom na poštovanju ljudskih prava i kontekstu ljudskih prava;
9. smatra da nacionalne institucije i institucije za ljudska prava moraju imati pristup svim informacijama koje smatraju potrebnima za ispitivanje učinka tog sporazuma o statusu na upravljanje migracijama u Senegal te za nadzor postupaka senegalskih sigurnosnih snaga pri upravljanju migracijama te rizika i posljedica za ljudska prava;
10. prima na znanje napore senegalskih vlasti u pogledu prihvata migranata i izbjeglica u regiji te obrade njihovih slučajeva; ističe i osuđuje opetovane slučajeve prisilnog vraćanja migranata i izbjeglica s mauritanskih i malijskih granica u Senegal; ponavlja i naglašava da Frontex ne bi trebao sudjelovati ni u kakvom obliku prisilnog vraćanja; traži od EU-a da nastavi podupirati Senegal u pružanju odgovarajuće zaštite migrantima i izbjeglicama u tranzitu te da pomaže u izgradnji kapaciteta i jačanju postupka traženja azila; traži uspostavu mehanizma kojim bi se osigurao djelotvoran pravni lijek za osobe na koje utječu aktivnosti Frontexa ako dođe do sklapanja sporazuma o statusu;
11. traži uspostavu pouzdanog i učinkovitog mehanizma za podnošenje pritužbi koji bi bio neovisan i lako dostupan javnosti, kao i uspostavu mehanizma za izvješćivanje o incidentima za aktivnosti Frontexa; smatra da bi taj mehanizam za izvješćivanje o incidentima trebao jamčiti anonimnost i povjerljivost pojedincima koji izvješćuju o aktivnostima Frontexa, a kojima se krši međunarodno humanitarno pravo ili ljudska prava;
12. traži od vlasti EU-a i Senegala da omoguće uključiv, konstruktivan i transparentan dijalog u pripremi sporazuma o statusu; u tom kontekstu naglašava da je važno da se EU uključi u redoviti dijalog s lokalnim organizacijama za ljudska prava i drugim nevladinim organizacijama o stanju ljudskih prava u zemlji;
13. smatra da se raspoređivanje Frontexovog osoblja u Senegal i provedba operativnih aktivnosti s lokalnim i regionalnim sigurnosnim snagama mogu odvijati samo ako se migrantima i tražiteljima azila tijekom cijelog postupka njihova podnošenja zahtjeva ili vraćanja može zajamčiti odgovarajuća zaštita ljudskih prava;
14. smatra da bi u slučaju kontinuiranih i teških kršenja ljudskih prava EU i Frontex trebali obustaviti svoje aktivnosti u području migracija i azila koje se provode u suradnji sa senegalskim vlastima u okviru sporazuma o statusu, kako je utvrđeno standardima Međunarodnog kaznenog suda;
15. ističe da se razvojna pomoć koju pružaju EU i njegove države članice mora pružati

potpuno transparentno i pod parlamentarnim nadzorom;

16. poziva Komisiju da podrži lokalne organizacije civilnog društva koje štite i promiču prava migranata te organizacije civilnog društva koje imaju nadzor nad suradnjom senegalskih vlasti s Frontexom;
17. poziva Komisiju da se pobrine za to da se sklapanjem sporazuma o statusu sa Senegalom i aktivnostima Frontexa u Senegalu ne ometa pravo na slobodno kretanje osoba zajamčeno Ugovorom o ekonomskoj zajednici zapadnoafričkih država, kojim se predviđa dugoročna uspostava zone slobodnog kretanja robe, kapitala i ljudi;
18. traži od EU-a i njegovih država članica da osiguraju sigurne i zakonite putove za migrante i izbjeglice koji žive u Senegalu ili su tamo u tranzitu i traže bolji život u EU-u.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	20.9.2023
Rezultat konačnog glasovanja	+: 29 -: 5 0: 23
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Alviina Alametsä, Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Anna Bonfrisco, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Katalin Cseh, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, Marisa Matias, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Manu Pineda, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Jordi Solé, Hermann Tertsch, Hilde Vautmans, Anders Vistisen, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Željana Zovko
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Vladimír Bilčík, Angel Dzhambazki, Andrey Kovatchev, Georgios Kyrtos, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Nikos Papandreou, Mick Wallace, Javier Zarzalejos
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Gheorghe Falcă, Dace Melbārde, Jan-Christoph Oetjen, Juan Ignacio Zoido Álvarez

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

29	+
PPE	Željana Zovko
Renew	Katalin Cseh, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Georgios Kyrtos, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Jan-Christoph Oetjen, Hilde Vautmans
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Nikos Papandreou, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
Verts/ALE	Alviina Alametsä, Reinhard Bütikofer, Mounir Satouri, Jordi Solé, Thomas Waitz

5	-
ID	Anna Bonfrisco, Thierry Mariani, Anders Vistisen
NI	Kostas Papadakis
The Left	Giorgos Georgiou

23	0
ECR	Angel Dzhambazki, Hermann Tertsch
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Vladimír Bilčík, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Dace Melbārde, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Juan Ignacio Zoido Álvarez
The Left	Marisa Matias, Manu Pineda, Mick Wallace

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani